ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος ΙΗ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 758	Α΄ Χαιρετισμοί 2 Μαρτίου 2001	Συντάκτης † ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ἀπὸ τὴν «ἀρὰ» στὴ χαρὰ

«Χαῖρε, δι' ἧς ἡ χαρὰ ἐκλάμψει· χαῖρε, δι' ἧς ἡ ἀρὰ ἐκλείψει»

(Α1)

ΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΟΥΜΕ, ἀγαπητοί μου, ἀπόψε τὸν Κύριο καὶ τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο, ποὺ μᾶς ἀξιώνει γιὰ μία ἀκόμη φορὰ νὰ παρακολουθήσουμε τοὺς Χαιρετισμούς. Ἀπ' ὅλα τὰ *«Χαῖρε»* ποὺ ἀκούστηκαν, θὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχή σας στὸν πρῶτο χαιρετισμό, ὁ ὁποῖος λέει· *«Χαῖρε, δι' ἧς ἡ χαρὰ ἐκλάμψει· χαῖρε, δι' ἧς ἡ ἀρὰ ἐκλείψει»*. Μιλάει περὶ *«ἀρᾶς»*, περὶ κατάρας δηλαδή. Ποιά νὰ εἶνε ἀραγε αὐτὴ ἡ κατάρα, ποὺ εἶχε ὑπ' ὄψιν του ὁ ποιητὴς τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου;

* * *

Γιὰ νὰ δοῦμε, ποιά εἶνε ἡ κατάρα, πρέπει ν' ἀνοίξουμε τὸ πρῶτο βιβλίο τῆς ἁγίας Γραφῆς, τὴ Γένεσι. Ἐκεῖ, στὰ τρία πρῶτα κεφάλαια, ὑπάρχει ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου, ἡ λεγομένη κοσμογονία. Ἐκεῖ βλέπουμε, ὅτι ὁ Θεὸς δημιούργησε τὸν κόσμο, καὶ τελευταῖο ἀπ' ὅλα τὸν ἄνθρωπο. Ἐποίησε τὸν ἄνθρωπο *«κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν»* αὐτοῦ (Γέν. 1,26). Καὶ τὸν τοποθέτησε στὸν κῆπο τῆς Ἐδέμ· *«Ἐφύτευσεν ὁ Θεὸς παράδεισον ἐν Ἐδὲμ κατὰ ἀνατολὰς καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασε»* (ἔ.ἀ. 2,8).

Τί ἦταν ὁ παράδεισος; Ὅ,τι ὡραιότερο μπορεῖ νὰ φαντασθῇ κανείς. Δὲν ἦταν τόσο τὰ δέντρα, ἡ χλόη, τὰ πουλιά, τὰ κρυστάλλινα νερὰ κ.τ.λ.· αὐτὸς εἶνε ὁ ὑλικὸς παράδεισος. Ὁ παράδεισος ἦταν κάτι ἀνώτερο. Ἦταν ἡ ἀθῳότης, ἡ ἀγνότης· τὸ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἦταν ἀμόλυντος, δὲν εἶχε διαπράξει τὴν ἁμαρτία. Ζοῦσε σὲ ἁρμονία μὲ τὸν ἑαυτό του, μὲ τὴ φύσι, μὲ τὸ Θεό. Ἦταν ὑγιὴς στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα.

Ἀλλὰ ἡ εἰδυλλιακὴ αὐτὴ κατάστασις ἀνετράπη. Πῶς; Ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο. Φάνηκε ἀχάριστος στὸ Θεό. Δὲν ἄκουσε τὴ φωνή του, ἔδωσε προσοχὴ στὴ φωνὴ τοῦ διαβόλου. Παρέβη μία ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, καὶ τότε πλέον ἔσβησε γι' αὐτὸν ὁ παράδεισος. Ἔφυγε ἡ *«χαρὰ»* καὶ ἦρθε ἡ *«ἀρά»*, ἡ κατάρα. Κατάρα εἶνε ἡ τιμωρία.

Πόσα εἴδη τιμωρίας ἦρθαν;

Πρώτη τιμωρία εἶνε ἡ τύψις τῆς συνειδήσεως, τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχει τίποτε πιὸ πικρό.

Ἄλλη τιμωρία ἦταν ὁ φόβος, ποὺ αἰσθάνθηκαν ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα μετὰ τὸ ἁμάρτημα. Ὁ φόβος τοὺς ἔκανε τότε νὰ κρύβωνται. Ὁ φόβος κάνει καὶ τώρα τὰ μικρὰ παιδιὰ νὰ κρύβωνται, ὅταν διαπράξουν κάποια ἀταξία. Ὁ φόβος αὐτὸς δὲν ἄφηνε πλέον τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἡσυχάσουν.

Τιμωρία ἀκόμη ἦτο τὸ ὅτι αὐτὴ ἡ γῆ ἀγρίεψε, γέμισε ἀγκάθια καὶ τριβόλους. Ἡ γῆ ἐπαναστάτησε κατὰ τοῦ ἐπαναστάτου ἀνθρώπου. Τὰ ζῷα ἀγρίεψαν, τὰ δέντρα ἀγρίεψαν, τὰ φυσικὰ φαινόμενα ἀγρίεψαν, τὰ πάντα ἀγρίεψαν· καὶ ὁ ἄνθρωπος ἦτο πλέον ὑποχρεωμένος νὰ χύνῃ ποτάμια ἱδρῶτα γιὰ νὰ παράγῃ ἡ γῆ τοὺς καρποὺς, ποὺ πρῶτα τοὺς παρῆγε αὐτομάτως καὶ ἀκόπως.

Κατάρα ἐπίσης ἦτο τὸ ὅτι ἡ γυναίκα, ὡς ὑπαίτιος τῆς ἁμαρτίας περισσότερο ἀπὸ τὸν ἄνδρα, δέχθηκε σφοδρότερη τὴν τιμωρία· γι' αὐτὸ ἄρχισε πλέον νὰ φέρνῃ στὸν κόσμο τὰ παιδιά της μὲ πόνους φρικτούς.

Κατάρα ἦτο ἀκόμα τὸ ὅτι ἄγγελος μὲ πύρινη ῥομφαία ἐξεδίωξε τοὺς ἀχαρίστους ἀπὸ τὸν παράδεισο, καὶ ἔκτοτε ἔπεσαν στὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, στὴ γῆ τοῦ κόπου καὶ τοῦ πόνου.

Κατάρα – δὲν εἴπαμε τίποτε. Τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα ἦτο, ὅτι ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του τὸ φοβερώτερο ἀπ' ὅλα τὰ κακά, ὁ θάνατος.

Ἰδού λοιπόν, ποιές συνέπειες εἶχε ἡ ἁμαρτία τῶν πρωτοπλάστων. Ἀπὸ τότε ἡ «*ἀρά*», ἡ κατάρα, ἐπλανᾶτο ἐπάνω στὴν ἀνθρωπότητα σὰν μαῦρο σύννεφο. Ἐπλανᾶτο πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια πτωχῶν καὶ πλουσίων, λαοῦ καὶ ἀρχόντων, ὑπεράνω ὅλου τοῦ κόσμου. Καὶ μόνο ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου εἶνε ἱκανὴ νὰ φέρῃ τρόμο. Καὶ ὁ θάνατος χτυπᾷ ἀδιακρίτως τὶς θύρες πλουσίων καὶ φτωχῶν, ὅλου τοῦ κόσμου. Κι αὐτοὶ ἀκόμη ποὺ ἐθεωρεῖτο ὅτι ἔφθασαν στὸ ζενὶθ τῆς εὐτυχίας καὶ ἐμακαρίζοντο ἀπὸ τοὺς ἄλλους, κι αὐτοὶ στὰ βάθη τους ἔκλειναν δρᾶμα. Ὁ ἄνθρωπος εἶχε «*ἀράν*», εἶχε κατάρα, ποὺ ἐπλανᾶτο μέσα στὴν ὕπαρξί του.

Λένε, ὅτι κάποιος ξένος ἐπεσκέφθη ἕνα βασιλέα τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς, ποὺ ἐθεωρεῖτο ὁ εὐτυχέστερος ἄνθρωπος. Ἦτο ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν Διονύσιος. Ὁ ξένος θαύμασε τοὺς κήπους του μὲ τὰ σιντριβάνια, τὰ μάρμαρα, τὸ χρυσὸ καὶ τὸ ἀσήμι, τὴν πολυτέλεια στὰ ἀνάκτορα, καὶ εἶπε στὸν βασιλέα·

—Εὐτυχέστερο ἄνθρωπο δὲν εἶδα στὸν κόσμο ἀπὸ 'σένα.

Καὶ ὁ Διονύσιος τοῦ ἔδωσε τὸ ἑξῆς μάθημα:

—Μὲ θεωρεῖς, λέει, εὐτυχῆ; Σὲ προσκαλῶ λοιπὸν αὔριο στὸ βασιλικὸ γεῦμα.

Ὁ ξένος τὸ θεώρησε ἰδιαιτέρα τιμή, καὶ τὴν ἑπομένη ἡμέρα ἦρθε στὸ τραπέζι. Ὅλα ὡραῖα, ὅλα πλούσια. Ὁ βασιλεὺς τοῦ λέει·

—Κάθισε ἐδῶ δίπλα, καὶ τοῦ ἔδειξε ἕνα κάθισμα πολυτελέστατο.

Ἐκάθισε. Ἀλλ' ἐνῷ μπροστά του ἦταν τὰ πιὸ ἐκλεκτὰ φαγητὰ καὶ ὑπηρέτες ἕτοιμοι νὰ ἐκτελέσουν κάθε θέλημά του, ἐνῷ μουσικὴ ἔπαιζε καὶ τὰ πάντα ἦσαν εὐχάριστα, ἐν τούτοις ὁ ξένος ἄρχισε νὰ ἀγωνιᾷ. Ἔτρεμαν τὰ χέρια του καὶ δὲν εἶχε ὄρεξι ν' ἀγγίξῃ τίποτε. Τί συνέβη;

Ὁ βασιλεὺς διέταξε, νὰ κρεμάσουν ἀπὸ τὴν ὀροφὴ μὲ μιὰ κλωστὴ ἀπὸ τρίχα ἀλόγου ἕνα σπαθὶ γυμνό. Καὶ τὸ σπαθὶ ἦταν ζυγισμένο εἰς τρόπον ὥστε, ἂν κοβόταν ἡ κλωστή, νὰ πέσῃ ἐπάνω στὴν κεφαλή του.

—Βασιλεῦ, τοῦ λέει, σὲ παρακαλῶ ἀπάλλαξέ με ἀπὸ αὐτό· σὲ παρακάλῳ μὴ μὲ καταδικάζῃς σ' αὐτὴ τὴν ἀγωνία. Ἀφήνω καὶ τὰ φαγητά σου καὶ τὰ παλάτια σου. Ἄφησέ με νὰ πάω σὲ κάποια γωνιά, νὰ εἶμαι βοσκός, νὰ κατοικῶ σ' ἕνα ἀκρογιάλι, ἀλλὰ νὰ μὴ βλέπω πάνω ἀπὸ τὴν κεφαλή μου νὰ αἰωρῆται αὐτὴ ἡ σπάθη τοῦ θανάτου.

Ἔ, αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβαινε, ἀγαπητοί μου, καὶ μὲ τὸν ἄνθρωπο μετὰ τὴν ἁμαρτία. Πάνω ἀπὸ τὴν κεφαλή του ὑπῆρχε κρεμασμένο σπαθί. Καὶ σήμερα ὁ κόσμος ὁ ἴδιος εἶνε. Παρ' ὅλα τὰ πλούτη, παρ' ὅλες τὶς ἐπιστῆμες, ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἄσπρων μαύρων κιτρίνων ἐρυθρῶν ὑπερύθρων, Κρεμλίνου Λονδίνου Νέας Ὑόρκης, κρέμεται μία σπάθη, τεραστία σπάθη, ἐπιστημονικὴ σπάθη, δεμένη ἀπὸ μιὰ κλωστή. Τὴν κλωστὴ αὐτὴ τὴν κρατάει μὲ τὶς πρεσβεῖες της νὰ μὴν κοπῇ ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος. Ἐγὼ τὸ πιστεύω ἀκράδάντως, ὅτι ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς ὅλων κρέμεται τὸ σπαθὶ αὐτὸ τὸ τρομερό, τὸ γυμνωμένο, ποὺ ἂν Ἐκείνη τ' ἀφήσῃ καὶ κοπῇ, θὰ πέσῃ πάνω στὰ κεφάλια μας κατακλυσμὸς πυρός· γιατὶ οἱ ἄνθρωποι ζοῦν μακριὰ ἀπὸ τὸ Θεό.

Ὦ ἀδελφοί μου, πάνω ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα πλανᾶται ἡ κατάρα!

* * *

Ἀλλ' ἂς δοξάσουμε τὸ Θεό. Ἡ κατάρα αὐτὴ ἐξαλείφθηκε. Τὴν κατάρα αὐτὴ ἦλθε νὰ σηκώσῃ καὶ νὰ σβήσῃ ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου. Ἂς ἔχῃ δόξα ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος, ποὺ ἔφερε στὸν κόσμο Ἐκεῖνον. Ἐκεῖνον, ποὺ περιμένουν γενεὲς γενεῶν. Ἐκεῖνον, γιὰ τὸν ὁποῖον ὁ προφήτης Μωϋσῆς ἔλεγε· «*Ἐπικατάρατος (ἐστὶ) πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου*» (Δευτ. 21,23· Γαλ. 3,13). Ἐκεῖνον, γιὰ τὸν ὁποῖον ὁ προφήτης Ἡσαΐας εἶπε ἐκεῖνο ποὺ θ' ἀκούσουμε τὴ Μεγάλη Παρασκευή· «*Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει...*» (Ἡσ. 53,4). Ἂς δοξάσουμε τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο, ἡ ὁποία ἔφερε στὸν κόσμο Ἐκεῖνον ποὺ τὸν ἔδειξε μὲ τὸ δάκτυλό του ὁ Πρόδρομος λέγοντας· «*Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου*» (Ἰωάν. 1,29,36). Ἔφερε Ἐκεῖνον, ποὺ ἔγινε γιὰ 'μᾶς κατάρα, γιὰ νὰ μᾶς σώσῃ ἀπ' τὴν κατάρα καὶ νὰ μᾶς ξαναδώσῃ τὴ χαρά!

Ἀγαπητοί μου! Δὲν εἶνε παραμύθι ἡ θρησκεία μας, εἶνε μιὰ πραγματικότης· κοντά μας εἶνε οἱ ἄγγελοι, κοντά μας εἶνε ἡ Παναγία, κοντά μας εἶνε αὐτὸς ὁ Θεός, ποὺ ἔσβησε τὴν «*ἀρὰ*» κ' ἔφερε τὴν ἀληθινὴ «*χαρά*». Ἂς τὸν πιστεύσουμε καὶ ἂς τὸν λατρεύσουμε. Μέσα στὸν κόσμο αὐτὸ τῆς ἀπάτης, ἐμεῖς οἱ πιστοί, ὅσο λίγοι κι ἂν μείνουμε, ἂς γονατίσουμε καὶ ἂς ποῦμε· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ*». Ἂς εὐχαριστήσουμε δὲ τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο κι ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς ἂς τῆς ποῦμε· «*Χαῖρε, δι' ἧς ἡ χαρὰ ἐκλάμψει· χαῖρε, δι' ἧς ἡ ἀρὰ ἐκλείψει*». Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία. Πρώτη ἐκφώνησις ἱ. ναὸς Γεννήσεως Χριστοῦ ὁδ. Χριστοκαμίδου Ἀθηνῶν, Ἀκάθιστος Ὕμνος 1966. Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 2-3-2001